

Помаза-Пономаренко А. Л.

*к.держ.упр., докторант навчально-науково-виробничого центру Національного
університету цивільного захисту України*

ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ І БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ ЯК ФУНКЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Світова практика [3] показує, що існуючі протиріччя у сфері ефективного регіонального розвитку найбільш доцільно долати, використовуючи цілеспрямовані механізми державного прогнозуючого та стимулюючого впливу. При цьому конкретні механізми такого впливу повинні розроблятися виключно на підставі науково обґрунтованих та методично вивірених теоретичних положень. У цьому контексті особливу актуальність набувають розробки методик прогнозування, оцінки та стимулювання стабільного соціального розвитку регіону з метою активізації його потенціалу.

На загальнодержавному рівні визначена необхідність щодо здійснення оцінювання результативності державної політики щодо забезпечення регіонального розвитку України (див. Закон України «Про засади державної регіональної політики» [1]). Воно відбувається, по-перше, у межах періодичного відстеження, вимірювання та порівняння фактичних результатів з індикаторами досягнення цілей і пріоритетів регіонального розвитку, закріплених у відповідній стратегії. А по-друге, на підставі розробленої Урядом України Методики оцінювання результативності державної регіональної політики. Проте науково обґрунтованої методики прийняття державноуправлінських рішень, яка базується на прогнозуванні процесів соціального розвитку регіонів, у вітчизняній правовій базі не має.

Аналіз наукових напрацювань в означеній сфері дозволяє стверджувати, що прогнозування та моделювання, як державноуправлінські функціонали, застосовується, насамперед, по відношенню до загальнодержавних соціально-економічних систем (тобто на найвищому рівні). Разом із тим, вони

відзначаються складною природою функціонування, зокрема регіональною. Регіон представляє собою частину території країни, яка охоплює сфери виробництва та споживання, які формуються за рахунок перерозподілу ресурсів у межах окремої території та держави в цілому [2-3]. Однобічне врахування цих особливостей унеможлиблює формування повної картини про розвиток регіонів і обмежує використання моделей прогнозування процесів, пов'язаних із ним.

Підтвердженням висловленої тези може служити система прогнозування соціально-економічного розвитку, розроблена свого часу науковцем Дж. Форестером [4]. Не зупиняючись детально на запропонованій ним системі, підкреслимо, що авторська модель передбачає закритість соціально-економічних систем і обмеженість їх у рамках держави, ураховуючи при цьому не всі їх сфери та рівні функціонування. У той же час, аналізований підхід може бути використаний в якості базису під час вирішення завдань із прогнозування соціального й економічного розвитку на рівні регіону та його систем, що вимагає здійснення додаткових наукових обґрунтувань.

Список використаних джерел

1. Законодавство // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.
2. Наумік К. Г. Регіональна соціально-економічна політика. Статистичні методи в державному управлінні : навч. посіб. / К. Г. Наумік, Т. О. Коваль. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2012. – 148 с.
3. Pike A. Handbook of local and regional development / A. Pike. – Routledge : Taylor & Francis Group, London and New York, 2011. – 642 p.
4. Форестер Дж. Мировая динамика [Текст] / Дж. Форестер. – М. : Наука, 1979. – 179 с.